

مجموعه آثار انقلاب، مقاومت و بیداری
اسلامی (۱۰)

مقاومت اسلامی در فلسطین

مجید صفاتاج

سرشناسه	صفاتاج، مجید ۱۳۴۰ -
عنوان و نام پدید آور	مقاومت اسلامی در فلسطین / مجید صفا تاج.
مشخصات نشر	تهران: آفاق روشن بیداری، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	۱۱۴ ص. ۵/۲۱۵/۱۴؛ س. م.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۴۳۸۵-۷-۰
وضعیت فهرست نویسی	فیا.
یادداشت	کتابنامه: ص. [۱۰۷]-۱۱۰؛ همچنین به صورت زیر نویس.
موضوع	جنبش های اسلامی - - فلسطین - - تاریخ
موضوع	فلسطین - نهضت های مقاومت
رده بنس کنگره	DS ۱۱۹ م ۶۷ ۱۳۹۴ ص ۷
رده بندی یوبی	۹۵۶ / ۹۴۰ / ۴
شماره کتابشناس ملی	۳۹۴۵۶۹۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۳۸۵-۷-۰

مقاومت اسلامی در فلسطین

مؤلف: مجید صفا تاج

ناشر: آفاق روشن بیداری

نوبت چاپ: اول - پاییز ۱۳۹۴، شماره ۱۱

مدیر اجرایی: نرگس - بی

حروفچینی و صفحه آرا: سیده زهرا فلاحتی

طراحی جلد: سید ایمان نوری نجفی

لیتوگرافی: نویس ، چاپ: عترت، صحافی: تندیس

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه بهاء: ۸۰۰۰۰ ریال

همه حقوق این اثر محفوظ است. هر گونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی و اقتباس در گزیده در مستند نویسی، و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

آدرس: تهران ، خیابان سبلان شمالی، خیابان شهید محسن آزادی، کوچه شهید خالقی،
بن بست شیخ حسنی، پلاک ۱۰ - تلفن: ۸۸۳۱۳۸۹۸ - ۰۹۳۳۷۷۵۰۱۹۳

فهرست مطالب

۹.....	مقدمه
۱۳.....	فصل اول: جنبش اسلامی در فاسطین
۱۳.....	روند فعالیت جنبش اسلامی در فلسطین
۱۳.....	مرحله اول: از ۱۹۴۸ تا ۱۹۶۷م
۱۴.....	مرحله دوم: پس از سال ۱۹۶۷م تا ۱۹۷۹
۱۵.....	مرحله سوم: پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران
۱۶.....	عوامل رشد و گسترش جنبش اسلامی در فلسطین
۱۸.....	جریان‌های فکری گوناگون جنبش اسلامی فلسطین
۲۱.....	فصل دوم: جنبش جهاد اسلامی
۲۱.....	زمینه‌های شکل‌گیری
۲۴.....	اهداف و برنامه‌ها
۲۴.....	اهداف
۲۴.....	برنامه‌های جنبش برای تحقق اهداف

۲۵.....فعالیت

۳۲.....دیدگاهها و مواضع

۳۴.....وضعیت نظامی

۳۷.....فصل سوم: حماس (جنبش مقاومت اسلامی).....

۳۷.....پیدایش و شکل گیری

۳۸.....۱- زمینه های شکل گیری

۳۹.....۲- اعلام موجودیت حماس

۴۰.....۳- اساس حماس

۴۲.....۴- نقش سران نسبت به تشکیل حماس

۴۲.....دیدگاهها و مواضع سیاسی

۴۴.....۱- سرزمین فلسطین

۴۵.....۲- مذاکرات سازش

۴۶.....۳- مبارزه مسلحانه

۴۷.....وضعیت نظامی حماس

۴۹.....فعالیت حماس

۵۲.....دوره سوم

۵۴.....مشارکت حماس در امور اداری و سیاسی فلسطین:

۵۴.....مشارکت حماس در انتخابات شهرداری ها

۵۶.....شرکت حماس در فرآیند سیاسی فلسطین

۵۹.....تشکیل دولت فلسطینی توسط حماس

۶۰.....تحریم دولت حماس

۶۲.....حاکمیت کامل حماس بر نوار غزه

۶۲.....تصرف و کنترل کامل نوار غزه توسط حماس

۶۶.....جنگ رژیم صهیونیستی بر ضد حماس

فصل چهارم: جنبش اسلامی سرزمینهای اشغالی ۱۹۴۸..... ۷۱

۷۱..... پیدایش و شکل گیری:

۷۲..... عوامل مؤثر در شکل گیری جنبش

۷۳..... فعالیت های جنبش

۷۹..... رویارویی صهیونیستها با جنبش اسلامی

۸۲..... نانی اشغالگران در سرکوب جنبش اسلامی

فصل پنجم: دستاوردهای انتفاضه و مقاومت اسلامی در فلسطین ۸۵

۸۵..... انسجام نالیتهای ضد صهیونیستی در سرزمینهای اشغالی

۸۶..... حمایت شده نهان از ملت فلسطین

۸۶..... بی ثمر شدن ادوات سرباز گرانه رژیم صهیونیستی

۸۷..... متزلزل شدن روحیه صهیونیست به ویژه نظامیان اسرائیلی

۸۸..... شکست تجهیزات نظامی رژیم صهیونیستی در سرکوبی انتفاضه

۸۸..... برانگیخته شدن اعتراض برخی اسرائیلی ها

۸۹..... تخلیه شهرک های صهیونیست نشین

۹۰..... افزایش کوچ یهودیان از فلسطین

۹۲..... یأس و ناامیدی اسرائیلی ها نسبت به آینده خویش

۹۲..... شکست مذاکرات سازش میان رژیم صهیونیستی و اعراب

۹۲..... بر ملا شدن ماهیت تروریستی و ددمنشانه رژیم صهیونیستی

۹۳..... تنزل جایگاه بین المللی رژیم صهیونیستی

نتیجه ۹۵

فهرست منابع ۱۰۱

مقدمه

به مجموعه تحرکاتی که بنابر ادعای ایدئولوژی اسلامی در سطح اجتماعی صورت می‌گیرد، جنبش اسلامی اطلاق می‌شود. این تحرکات، گاه اهداف فرهنگی، غیرسیاسی و گاه اهداف سیاسی دارند. گاه به صورت خیزش و حرکت مردمی و بدون سازماندهی، و گاه سازمان یافته و تشکیل یافته، در قالب گروه‌ها، تشکیلات یا احزاب نمایان می‌شوند. از زمان اشغال سرزمین فلسطین توسط انگلیس در سال ۱۹۱۷، اسلام در قالب یکی از نشانه‌های اصلی هویت ملی فلسطینی مانده است. تاریخ فلسطین از زمانی که انگلیس آن را اشغال کرد تا کنون شاهد این مدعاست. مسلمانان، در مقابله با این اشغال، دست به جهاد زدند و حرکت انگلیس خود را با قیام مردم مسلمان فلسطین مواجه دید. اولین تشکیلات اسلامی به نام جمعیه شبان المسلمین (انجمن جوانان مسلمان) در اواخر دهه بیست و نهمین میلادی به وجود آمد. اولین کنفرانس انجمن‌های اسلامی در شهر سائیدیه لبنان در آوریل سال ۱۹۲۸م برگزار شد.

ظرف دو دهه پس از اولین کنفرانس انجمن‌های اسلامی، تا زمان سلطه ی صهیونیستها بر فلسطین، رهبران مسلمان و جریانه‌های اسلامی در اکثر قیام‌های مردمی بر ضد استعمار انگلیس و صهیونیسم نقش مؤثر و به سزایی داشتند. به ویژه شیخ عزالدین قسام و شیخ محمد امین الحسینی، مفتی فلسطین، و سازمان جماعت اخوان المسلمین، که در این قیام‌ها نقش

کلیدی و اساسی داشتند. آن‌ها بر ایجاد جامعه اسلامی از طریق اجرای احکام شریعت اسلامی تأکید داشتند. اولین شعبه‌ی اخوان المسلمین در ۲۶ اکتبر ۱۹۴۵م، در بیت المقدس گشایش یافت. به دنبال آن، در دیگر شهرهای فلسطین، نیز شعب آن گشوده شد، به گونه‌ای که در سال ۱۹۴۷م، در فلسطین، ۲۵ شعبه که اعضای آن بالغ بر ۱۲ تا ۲۰ هزار عضو فعال بود، وجود داشت.^۱ به این ترتیب، جنبش اخوان المسلمین با اقتدار در فلسطین متوالت پیدا کرد. پس از طرح تقسیم فلسطین، اخوان المسلمین آن را رد کرد و مردم را به گرفتن سلاح و جهاد مقدس فراخواند. در آستانه‌ی پایان حکومت قیمتیست انگلیس که جنگ فلسطین آغاز شد، صدها تن از داوطلبان اخوان المسلمین به جبهه‌های گوناگون نبرد علیه صهیونیست‌ها شرکت کردند. با وجود این، شکست به از دست رفتن بخش وسیعی از سرزمین فلسطین و نابودی بنیادهای سیاسی و مردمی آن منجر شد، و فلسطین به سه منطقه شامل: مناطق اشغالی سال ۱۹۴۸م، کرانه غربی، و نوار غزه تقسیم شد.^۲ در مناطق اشغالی ۱۹۴۸م، جنبش اسلامی سرکوب شد، ولی در کرانه غربی تا حدی فعالیت‌های خود را که بیشتر به فرهنگی داشت، ادامه داد. در نوار غزه نیز تا سال ۱۹۶۷م این جنبش روند نزولی، و از سال ۱۹۶۷م، یعنی در دهه‌های هفتاد و هشتاد تاکنون روند صعودی پیدا کرد تا اینکه قبل از شروع انتفاضه فلسطین در سال ۱۹۸۷ میلادی، گرایشهای مختلف آن به تدریج با عنوانهای جدیدی در فلسطین اشغالی منضم به ظهور رسیدند. البته صفت کلی همه این گرایشها مقاومت اسلامی بود. بنابراین می‌توان گفت مقاومت اسلامی در فلسطین پدیده‌ای است نو ظهور که حداقل با شروع انتفاضه فلسطین، در فرهنگ سیاسی جهان جای گرفت و نام آن با این قیام فراگیر فلسطینیان همراه شد.

۱. ابو عمرو، زیاد، *جنبش‌های اسلامی در فلسطین*، هادی صبا (تهران: نشر سفير، ۱۳۷۱) ص ۳.

۲. فایز ساره، "الحركة الإسلامية في فلسطين"، *فصلنامه المستقبل العربي*، ۱۹۸۹م، ص ۴۹.

انتفاضه^۱، یا قیام فراگیر فلسطین اشغالی، یا آن چه به نام انقلاب مساجد یا معجزه قرن بیستم^۲ نامیده شده، اولین جهاد مردم فلسطین بر ضد رژیم صهیونیستی اسرائیل نیست و طبیعتاً آخرین آن نیز نخواهد بود. بلکه حرکتی مردمی و حلقه بارزی است از سلسله و زنجیره‌ی جهاد تاریخی مردم فلسطین، که از سال ۱۹۴۸م، به روشهای گوناگون، در قالب فعالیت‌های حزبی و گروهی و حرکت‌های مردمی و یا اعتصاب جریان داشت. به طور کلی نمی‌توان انتفاضه را از تاریخ مقاومت فلسطین و مبارزه با دشمن صهیونیستی جدا کرد. مبارزه‌ای که از زمان سلطه‌استعمار انگلیس بر این سرزمین شروع شد، و با تشکیل دولت اسرائیل ادامه یافت، و با تشکیل گروه‌های مقاومت فلسطینی از سال ۱۹۶۵م، قالب و شکل حزبی و گروهی به خود گرفت. تا این که جریانهای سیاسی فلسطینی، به دلایل گوناگون، به تدریج از مرکز مبارزه با رژیم صهیونیستی خارج شدند، و روز به روز مشعل مبارزه با این رژیم، رو به افول و خاموشی گرایید. اما در مقابل آن، انقلاب اسلامی ایران به رهبری حضرت امام خمینی (ره)، با وارد کردن اسلام به صحنه مبارزاتی مردم فلسطین، به کالبد و جسم نیمه جان نهضت فلسطین که رو به سرایت گراییده بود، جانی دوباره بخشید. در نتیجه، دوباره آتش زیر خاکستر انقباض فلسطین شعله‌ور شد، و مردم این سرزمین با الهام از انقلاب اسلامی ایران، انگ فرا دادن مقاومت اسلامی لبنان دست به قیام فراگیر و همه جانبه‌ای در سرزمین اشغالی فلسطین زدند که در مرحله اول در انتفاضه دسامبر ۱۹۸۷م متبلور

۱. انتفاضه از نفوذ گرفته شده و به معنای لبریز شدن و سر رفتن مظلوف از داخل ظریف است. به همین لحاظ به قیام مردمی و سراسری در سرزمین‌های اشغالی فلسطین که فراگیر شد، و همه گروه‌های مردمی را در بر گرفت، انتفاضه اطلاق می‌شود.

۲. منیر سعید، علی طریق الانتفاضه المبارکه معجزه القرن العشرين، (کویت: دارالنفاس، ۱۹۸۹)، ص ۹.

شد او در مرحله دوم نقطه‌ی اوج آن در انتفاضه الاقصی که در سال ۲۰۰۰ از صحن مسجد الاقصی شروع شد تجلی یافت.

پس از شروع انتفاضه گروه‌ها و گرایش‌های مختلف اسلامی، تمامی تلاش خود را برای تأثیر گذاری بیشتر بر قیام و انتفاضه فلسطین و مبارزه مسلحانه بر ضد رژیم صهیونیستی متمرکز ساختند و به تدریج نفوذ خود را در میان اقشار مختلف مردم فلسطین گسترش دادند تا جایی که پس از گذشت سه دهه از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، افکار و اندیشه‌های اسلامی، انقلابی جای افکار و اندیشه‌های الحادی و مادیگرایی، ناسیونالیسم، پان عربیسم را گرفت و اسلام محور مبارزه مردم فلسطین و گروه‌های جهادی آن شد.

در این کتاب تلاش شده تا ضمن اشاره‌ای گذرا به فعالیت جنبش اسلامی در فلسطین گروه‌ها و جنبش‌های اصلی مقاومت اسلامی در فلسطین که عبارتند از جنبش جهاد اسلام فلسطین، حماس (جنبش مقاومت اسلامی فلسطین) و جنبش اسرمی در سرزمین‌های اشغالی ۱۹۴۸ و نیز دستاوردهای مقاومت و نیز دستاوردهای الهی و معنوی و مقاومت اسلامی در فلسطین مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد امید است که این اثر مورد استفاده خوانندگان محترم و حامیان ملت مظلوم فلسطین قرار گیرد.

مجید صفاتاج

پاییز ۱۳۹۴